

*Niet de idee zoek ik in de werkelijkheid, zelfs niet de ziel of de geest.
Met heel mijn hart zoek ik het wezen.*

In Parijs viel het leven me zwaar. Het appartement was mooi, maar warm en stoffig. Als je de ramen openzette had je last van het – toen toch nog matige – stadsverkeer. Ik kreeg een bureau in de woonkamer om te studeren – want ik zette mijn studie toch maar voort. Het meest moest ik wennen aan het leven als Franse huisvrouw. Van mijn moeder had ik geleerd te koken, maar die maaltijden bestonden uit aardappels, groenten en een stukje vlees, met yoghurt na. Hier moest ik tweemaal per dag een uitgebreide warme maaltijd bereiden. Henri kwam meestal 's middags thuis eten en hij eiste niets, maar verwachtte natuurlijk wel gewoon wat hij gewend was. Bij de lunch drie gangen, 's avonds vier en liefst zo origineel mogelijk. Voor mijn gevoel liep ik de eerste maanden voortdurend met boodschappentassen, kookboeken en serviesgoed rond. Tussendoor ging ik naar college en nam de dikke boekwerken in het Frans tot me. Geleidelijk aan werd het makkelijker, ik ontdekte de trucs van de huisvrouw om met de toverstaf van de resten van het diner een smakelijke lunch te bereiden. Potage et fromage werden mijn snelle vrienden in de keuken.... Henri vond het allemaal zó lekker, dat zijn behoefte om in restaurants te eten geheel verdween.

Hij had veel vrienden, met wie we regelmatig samenkwamen. Natuurlijk moest er ook dan gegeten en gedronken worden. Ik trok dan een van mijn glamourjurken uit Italië aan en verdroeg de complimenten van de vrienden en de heimelijke tik op mijn billen van Henri om me te laten voe-

len dat ik ‘van hem’ was. Ik had thuis niet geleerd om me als vrouw aan te stellen met gebaartjes en lachjes, zoals ik dat bij de andere dames zag. Zij waren eigenlijk voortdurend bezig om de mannen – ook Henri – te verleiden. Ik voelde me dan saai en verlegen, maar als ik daarover klaagde bij Henri lachte hij me hartelijk uit.

‘Ik zou gék worden van zo’n vrouw!’ riep hij hartstochtelijk en kustte me. ‘Jouw schoonheid behoeft geen nadruk, ze is er zó al volop. Zulke vrouwen krijg je in een oogwenk het bed in. Een échte vrouw, zoals jij... die moet je veroveren, je moet je *schroom* overwinnen om haar te benaderen. En als je haar eenmaal hebt, moet je zorgen haar waard te blijven!’

We hadden een intens seksueel leven, als hartstochtelijke uiting van onze liefde voor elkaar. Maar als die hartstocht buiten het bed de kop opstak, dan kregen we ruzie – en dat waren ook de enige ruzies die we hadden. De aanval en overgave, macht en onmacht, die in het seksuele driftleven nu eenmaal drijvende krachten zijn, kropen heel soms in onze dagelijkse omgang. Zoals zo’n tik op mijn billen... ik werd daar razend om, ik keek hem dan vernietigend aan en negeerde hem tot onze gasten weg waren. Dan kreeg hij de volle laag en hij vocht dan natuurlijk terug, want hij bedoelde er immers niks kwaads mee. Zo kon hij ook op een bepaalde manier vragen stellen naar mijn studieresultaten. Ik voelde me dan compleet overheerst en keerde me fel tegen hem. Natuurlijk had ik ook zulke trekjes, die ik niet van mezelf kende – want ook ik bedoelde er niks kwaads mee – maar die voor hem irritant waren en hem tot razernij konden drijven. Hij was slordig en vergeetachtig en vaak wees ik hem daarin terecht. Ik vond hem gemakzuchtig en als me dat ergerde werd ik te scherp. Maar zelfs in zijn boosheid bleef hij charmant, waardoor ik direct capituleerde.

Zo leefden we telkens weer in harmonie, terwijl het leven me eigenlijk veel te zwaar was. Regelmatig had ik een aanval van migraine, maar ik krabbelde weer op en trachtte het tempo van mijn bezige echtgenoot weer te pakken te krijgen.

Na een jaar was ik nog niet in verwachting en Henri vond dat ik een gynaecoloog moest raadplegen. Deze vond geen belemmeringen voor een zwangerschap en hij stelde ons gerust. Misschien was het te druk....

Een jaar na mijn afstuderen, ik was toen zevenentwintig, raakte ik toch in verwachting. Een maand tevoren waren we samen naar een congres in Amsterdam geweest, waar Henri één van de sprekers was. In de loop van de jaren had ik veel Nederlands met hem gesproken. Als er ooit toch kinderen zouden komen, wilde ik hen tweetalig opvoeden. Hij hield zijn lezing in het Nederlands. Vooraf had hij de tekst geschreven en door mij laten corrigeren. 's Avonds waren we in de stad gaan eten met de andere sprekers en Henri wist met zijn buitengewoon charmante manier van doen iedereen voor zich te winnen. Niet dat hij daarop uit was, maar het werkte gewoon zo. In zijn gebroken Nederlands vertelde hij zijn kleurrijke verhalen, doorspekt met zijn ongelooflijk uitgebreide kennis. Ik was heel trots op hem. Hier zat ik, in Amsterdam, temidden van mijn vroegere hoogleraren en lectoren en wie was het middelpunt? Mijn man!

Hoewel hij volkomen uitgeput door de inspanning ten slotte het bed in onze hotelkamer bereikte, wilde hij toch nog vrijen – ik dacht dat dáár de conceptie had plaatsgevonden, hoewel je het nooit zeker weet....

Twee weken nadat mijn zwangerschap in het ziekenhuis was bevestigd, kreeg Henri een brief waarin hem werd gevraagd te solliciteren naar de functie hoogleraar klassieke filosofie in Amsterdam.

We waren verbijsterd en volkomen in de war. We zaten prima in Parijs, Henri zou daar nooit de intellectuele top bereiken, maar daar streefde hij ook niet naar. Hij schreef artikelen, gaf zijn bevlogen colleges en werksessies en had volop tijd voor mij en om het geluk van 'onze' zwangerschap te beleven. Nu kwam daar opeens die brief, en we wisten geen van beiden of er nu een reden was om blij te zijn – of niet. De uitnodiging was uiteraard een hele eer, en misschien kreeg hij de baan uiteindelijk toch niet. Maar als

hij hem wel kreeg? Wilden we verhuizen naar Amsterdam? Hoe zou het leven daar zijn? Wat stond hem aan werkbelasting te wachten?

Tenslotte woog de verleiding van de *eer* het zwaarst: we reisden naar Amsterdam voor de sollicitatie.

Ik wachtte in een lunchroom op hem, het duurde erg lang voordat hij terugkwam. Ik kon aan zijn gezicht niet zien hoe het gegaan was. Hij ging tegenover me zitten, bestelde eerst nog een koffie en lachte wat.

‘Wát nou! Hoe was het?’

Hoofdschuddend zei hij:

‘Ik ben verbijsterd. Het wás helemaal geen sollicitatie, dat was maar schijn. Ze moesten een open sollicitatie houden, maar in feite heb ik toen, die avond aan het diner, mijn sollicitatiegesprek al gehad en ik was dus zonder het te weten al aangenomen.’

‘Aángenomen?!’

Ik voelde vreugde, hoe dan ook. Het was een eer voor hem en we zouden in Amsterdam gaan wonen, wat ik toch wel heel fijn vond.

‘Heb je ‘ja’ gezegd?’

‘Wat moest ik anders? Ik krijg hier een belangrijke opdracht. Naast het onderwijs ga ik onderzoek doen en samen met een hoogleraar klassieke talen werk van Aristoteles vertalen.’

‘In het Nederlands!’

‘Hij vertaalt, ik houd me bezig met het vinden van de juiste begrippen. Of de woorden de begrippen wel juist weergeven. Een grootse opgave, hè.’

‘Wanneer?’

‘Als het academische jaar weer begint.’

‘Wil je wel echt, Henri? Het is een enorme stap. Een romanticus in nuchter Holland...’

‘We kunnen altijd terug.’

‘Dat is de vraag.’ zei ik peinzend. ‘Als je eenmaal professor bent geweest, ga je echt niet terug naar je oude functie.’

‘Heb je twijfels, mijn liefste?’

Nee, ik had geen twijfels. Soms voel je de kracht van het lot door alles heen. Je neemt je besluit op geleide van die kracht, ook al voorzie je dat het niet eenvoudig zal zijn.

We vonden een huis met een tuin in de buurt van de Beethovenstraat. Het appartement in Parijs hielden we aan. Onze baby zou geboren worden in Amsterdam.

‘Je hebt geen idee waar je aan begint.’

Henri had zijn eerste colleges achter de rug. Hij schreef ze ook nu helemaal uit, in het Nederlands, en gaf ze mij ter correctie. Vervolgens las hij de tekst voor.

‘Viel het je zwaar?’

‘De studenten zijn minder geëngageerd dan thuis... maar wel véél kritischer. Ze kijken niet zo tegen je op, je moet echt iets laten *zien*.’

‘Dat kun jij wel.’

‘Ik heb een taalprobleem, je weet hoe lastig dat is. Je kan niet echt variëren op het thema, je moet je strak aan de noten houden. Terwijl die lui tegenover je hun instrumentarium helemaal ter beschikking hebben.’

‘Maar zonder inhoud, Henri. Die is bij jou juist zo immens.’

‘Het lukte ook wel... maar ik ben doodmoe.’

We moesten vooral onze opgewekte moed bewaren. Henri was briljant, maar niet geniaal... hij wist ongelooflijk veel, maar was geen oorspronkelijk denker. Hij had genoeg zelfkennis om zich niet te overschatten.

Hij moest ontzettend hard werken. 's Avonds schreef hij zijn colleges, overdag had hij zijn leeropdracht en vele uren per week besteedde hij aan de vertaling van het werk van Aristoteles. Hij had er plezier in, maar raakte zeer vermoeid. Alleen de zondag was een vrije dag, die brachten we samen door. Elke avond zaten we samen in de kamer... hij schreef, ik corrigeerde. Voor de lunch kwam hij niet meer naar huis, hij leerde om genoeg te nemen met een broodje in de kantine.